

โครงการ “ตำบลทำพิธีจนปลอดลูกน้ำยุงลายและปลอดไข้เลือดออกเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในปี่มหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา ปี 2550”

ตำบลบ้านยวด อำเภอสว่างคอม จังหวัดอุดรธานี

ด้วยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรธานี ได้กำหนดยุทธศาสตร์ของแผนยุทธศาสตร์ด้านสุขภาพ ด้านการเสริมสร้างระบบเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรค และภัยสุขภาพ ด้านสาธารณสุขให้มีประสิทธิภาพ โดยมีเป้าหมายระดับหน่วยงานคปสอ.และองค์กรปกครองท้องถิ่น ระดับอำเภอมีแผนการถ่ายทอดความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมให้แก่ประชาชนและประชาคมสุขภาพ

คปสอ.สว่างคอม ร่วมกับองค์กรปกครองท้องถิ่นทุกตำบลในเขต อ.สว่างคอม หน่วยงานที่เกี่ยวข้องซึ่งได้แก่สถานศึกษา ได้ตระหนักเห็นถึงปัญหาโรคไข้เลือดออกเป็นโรคระบาดในท้องถิ่นที่มียุงลายเป็นพาหะนำโรคที่สำคัญ มีการแพร่ระบาดอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะในฤดูฝน ระหว่างเดือน เม.ย.-ต.ค. ของทุกปี ในการควบคุมโรคต้องใช้ค่าใช้จ่ายสูงในการซื้อเคมีภัณฑ์ ประเภททรายอะเบท น้ำยาพ่นหมอกควัน จากการจัดทำแผนด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม ทุกฝ่ายจึงได้กำหนดให้ตำบลบ้านยวดร่วมกับสถานีอนามัยบ้านยวด เป็นตำบลนำร่องในด้านการดำเนินการควบคุมโรคด้านชีวภาพและกายภาพ และได้จัดทำโครงการนี้ขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในปี่มหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา ปี 2550
2. เพื่อลดความชุกของลูกน้ำยุงลายโดยค่า CI = 0 และค่า HI ต่ำกว่า 5
3. เพื่อลดอัตราป่วยโรคไข้เลือดออกไม่เกิน 10 ต่อประชากรแสนคน
4. เพื่อลดอัตราป่วยตายด้วยโรคไข้เลือดออกไม่เกินร้อยละ 0
5. ลดการใช้สารเคมีในการดำเนินงานควบคุมโรคไข้เลือดออก
6. เพื่อให้เกิดความร่วมมือด้วยดีในการดำเนินงานระหว่างภาครัฐ, องค์กรเอกชนและชุมชน
7. เพื่อให้ประชาชนสามารถพึ่งตนเองได้ในการควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออก

เป้าหมาย

ควบคุมและกำจัดลูกน้ำและยุงลายโดยเน้นวิธีชีวภาพและกายภาพ เพื่อให้ตำบลบ้านยวดเป็นตำบลปลอดลูกน้ำยุงลายและปลอดผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก โดยดำเนินงานไปพร้อมๆกัน ทั้งส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรชุมชน และชุมชนเอง ใน 6 หมู่บ้าน 850 หลังคาเรือน วัด 6 แห่ง โรงเรียนทุกสังกัด 4 แห่ง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 3 แห่ง อบต.1 แห่ง สถานีตำรวจชุมชน 1 แห่ง และสถานีอนามัย 1 แห่ง

พื้นที่ดำเนินการ

หมู่ที่ 1 - 6 ในเขตตำบลบ้านยวด อำเภอสว่างคอม จังหวัดอุดรธานี

กลวิธีดำเนินงาน

ในสถานที่ราชการ

- 1.1 จัดทำโครงการเพื่อเสนอขออนุมัติ
- 1.2 ประชุมชี้แจงและประสานงานขอความร่วมมือกับทุกส่วนราชการ
- 1.3 จัดตั้งศูนย์ควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออกในระดับตำบลที่สถานีอนามัย
- 1.4 ให้มีผู้รับผิดชอบปฏิบัติงานตามศูนย์โดยเลือกจากเจ้าหน้าที่สถานีอนามัย / อสม. และสมาชิก อบต.
- 1.5 ให้มีผู้รับผิดชอบควบคุมลูกน้ำยุงลาย ประจำสถานีอนามัย โรงเรียน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก วัด องค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ยามตำรวจ
- 1.6 จัดหาวัสดุอุปกรณ์ หัวเชื้อน้ำยาเคมีพ่นหมอกควัน และปลากินลูกน้ำไว้ประจำศูนย์ควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออก ให้มีความพร้อมที่จะปฏิบัติงานในหมู่บ้านได้ตลอด 24 ชั่วโมง
- 1.7 จัดมุมศึกษาในโรงเรียนและสถานีอนามัย
- 1.8 ศูนย์ควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออก รายงานสถานการณ์ของโรคให้อำเภอทราบทุกเดือน

ในหมู่บ้าน

- 2.1 ประชุมชี้แจงขอความร่วมมือในการดำเนินงานตามโครงการกับ อสม. / อบต. กำนัน – ผู้ใหญ่บ้าน และชาวบ้าน
- 2.2 แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออกในระดับตำบล และหมู่บ้าน
- 2.3 จัดตั้งศูนย์ควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออกระดับหมู่บ้านทุกหมู่บ้าน
- 2.4 จัดตั้งทีมปฏิบัติงานเคลื่อนที่เร็วชุด “ยุงลายพินาศ” ประจำตำบลและหมู่บ้าน
- 2.5 อบรมให้ความรู้แก่กรรมการควบคุมป้องกันโรคและกรรมการชุด “ยุงลายพินาศ”
- 2.6 แบ่งหลังคาเรือนให้กับ อสม. / กม. / อบต. รับผิดชอบสำรวจและกำจัดลูกน้ำยุงลายทุก 7 วัน (ทุกวันศุกร์) พร้อมปักธงแดงไว้หน้าหลังคาเรือนที่พบลูกน้ำ
- 2.7 จัดหาปล่ี้ยงปลากินลูกน้ำประจำคุ้มให้ครบทุกคุ้มพร้อมให้บริการประชาชนตลอด 24 ชั่วโมง
- 2.8 ปิดปากโอ่งและภาชนะเก็บน้ำที่เสี่ยงต่อการวางไข่ของยุงลายด้วยฝาตาข่ายไนล่อนและปล่อยปลากินลูกน้ำลงให้ครบ 100%
- 2.9 ภาชนะเครื่องใช้ที่มีน้ำขังใส่ด้วยเกลือแกง หรือน้ำส้มสายชู ตามความจำเป็นเหมาะสมครบ 100%
- 2.10 มีการณรงค์กำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงในหมู่บ้านทุกวันศุกร์และปรับปรุงสุขภาพสิ่งแวดล้อม ทุกวันพระ 8 คำ และ 15 คำ
- 2.11 พ่นหมอกควันกำจัดยุงลายในหมู่บ้านทันทีที่พบมีผู้ป่วยสงสัยเป็นโรคไข้เลือดออก
- 2.12 ให้สุศึกษาและประชาสัมพันธ์ผ่านหอกระจายข่าวหมู่บ้านและรถยนต์ประชาสัมพันธ์อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง
- 2.13 จัดประกวดหมู่บ้านดีเด่นด้านควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออกพร้อมมอบรางวัล
- 2.14 จัดเวทีประชาคมสุขภาพเพื่อแก้ไขปัญหาโรคไข้เลือดออกในระดับตำบล จำนวน 1 ครั้ง

ระยะเวลาดำเนินการ

1 ตุลาคม 2549 – 30 กันยายน 2550

การประเมินผล จากการสุ่มตรวจ โดยศูนย์เขต 10 จังหวัดขอนแก่นร่วมกับสสจ.อุดรธานี

1. จากรายงานความชุกของลูกน้ำยุงลาย โดยค่า CI = 0 และค่า HI = 2 (ต่ำกว่า 5)
2. จากรายงานสถานการณ์โรคไข้เลือดออกไม่พบผู้ป่วยในเขตตำบลบ้านหวด
3. จากการสังเกตและสัมภาษณ์ประชาชนทั่วไป พบร้อยละ 90 มีความรู้ในการควบคุมและป้องกัน

จากผลการดำเนินโครงการฯ คปสอ.สร้างคอม ได้รางวัลชนะเลิศ ผลการประกวด คปสอ. และศูนย์สุขภาพชุมชน ป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออกดีเด่นจังหวัดอุดรธานี ประจำปี 2550

